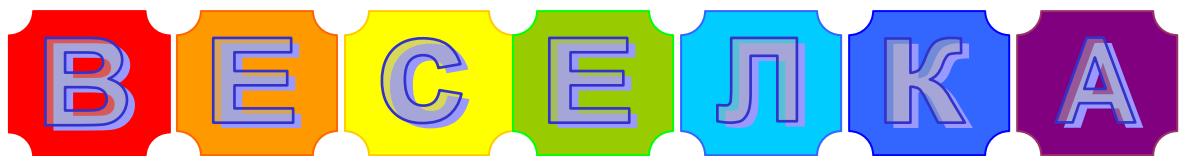


Додаток 2

**Дубровицька районна державна адміністрація
Відділ освіти
Сварицевицька загальноосвітня школа I-III ступенів**

**Шкільна
програма національного
виховання учнівської молоді
на 2012-2020 роки**



2012

Шкільна програма національного виховання учнівської молоді на 2012-2020 роки «Веселка»

Автор:

О.І.Яцута, заступник директора з виховної роботи Сварицевицької загальноосвітньої школи I-III ступенів

Упорядник: О.І.Яцута

Рецензенти: О.М. Полухович, директор Сварицевицької загальноосвітньої школи I-III ступенів,

Г.З.Рабешко, головний спеціаліст відділу освіти Дубровицької райдержадміністрації,

Т.Ф.Таборовець, завідувача методичним кабінетом відділу освіти Дубровицької райдержадміністрації

Схвалено на засіданні педагогічної ради № 1 від 24.02.2012 року

Затверджено наказом по школі № 65 від 13.03. 2012 року

Схвалено і рекомендовано для практичного використання на науково-методичній раді методичного кабінету відділу освіти Дубровицької райдержадміністрації № 1 від 30.08.2012 року

Шкільна Програма національного виховання учнівської молоді «Веселка» на 2012-2020 роки розроблена для організації навчально-виховної та планування виховної роботи в Сварицевицькій загальноосвітній школі I-III ступенів і рекомендована у роботі заступникам директора з навчально-виховної та виховної роботи, класним керівникам, вчителям-предметникам, педагогам-організаторам, керівникам гуртків, практичному психологу, соціальному педагогу, бібліотекарям школи.

Комп'ютерний набір: О.І.Яцута

З М І С Т

Пояснювальна записка

I. Актуальність національного виховання.

II. Основні принципи виховання, на яких ґрунтується шкільна програма національного виховання учнівської молоді «Веселка»

III. Модель виховної роботи школи.

IV. Основні розділи програми.

V. Основні завдання та шляхи реалізації програми за розділами.

Шляхи реалізації шкільної програми через навчальні предмети

VI. Модель випускника початкової, основної та старшої школи.

VII. Очікувані результати впровадження шкільної програми «Веселка».

VIII. Науково-методичне забезпечення реалізації програми.

IX. Заходи по реалізації шкільної програми «Веселка».

.

Пояснювальна записка

Сьогодення вимагає, щоб виховний вплив держави, усіх виховних інститутів, враховуючи інтереси особистості та суспільства, спрямовувалися на виховання високоморального, національно-свідомого підростаючого покоління, патріотів своєї Батьківщини, спадкоємців і продовжувачів прогресивних національних традицій. При цьому має забезпечуватися система заходів економічного, правового, психолого-педагогічного, соціально-методичного, інформаційно-освітнього характеру, спрямована на формування соціально активної, відповідальної, чесної, порядної особистості, здатної у шкільному житті, діловій, громадській та сімейно-родинній сферах уникати конфліктів, поступатися і знаходити шлях до компромісів.

Актуальність національного виховання особистості в сучасному українському суспільстві великою мірою зумовлюється потребою державотворчих процесів на засадах гуманізму, демократії, соціальної справедливості, що мають забезпечити усім громадянам рівні стартові можливості для розвитку та застосування їхніх потенційних здібностей, досягнення суб'єктивно привабливих і водночас соціально значущих цілей як умови реалізації найголовнішої соціально-психологічної потреби в самовизначенні та самоствердженні.

Національне виховання – важливий чинник економічного, соціального і культурного розвитку держави, збереження її національних, громадянських, духовно-моральних, сімейно-родинних цінностей.

Його сутність полягає у глибинному і всебічному пізнанні історії, культури, духовності українського народу, і на цій основі – пізнання і усвідомлення кожною дитиною себе як індивідуальності і як частки своєї нації, а через неї і всього людства.

Запропонована програма визначає пріоритети в системі національного виховання учнівської молоді через формування системи життєвих цінностей

особистості в ставленні до суспільства, держави, людей, природи, праці, мистецтва і до себе.

Програма виховання забезпечує інтеграцію особистості дитини на рівнях шкільного і дорослого життя в систему соціальних відносин, різні типи соціальних спільнот: класний колектив, дитячі і молодіжні громадські організації, творчі об'єднання, об'єднання за інтересами, місцеву громаду, передбачає включення дитини в низку соціальних ролей, засвоєння нею елементів культури, соціальних норм і цінностей, на основі яких формуються її особистісні якості.

Програма включає комплекс заходів, які забезпечують можливість досягнення найоптимальнішого результату в розвитку дитини і, перш за все, у фізичній, психічній і духовно-моральній сферах, оскільки якраз вони є фундаментом гармонійно розвиненої, цілісної, соціально-активної особистості, здатної включитися в державотворчі процеси.

Програма побудована на засадах демократизації і гуманізації виховного процесу і передбачає використання вихователями методів саморегуляції, самовиховання, “самобудівництва” особистості дитини.

Зміст виховання, закладений у програмі, передбачає прилучення учнівської молоді до історії і культури Полісся, Дубровиччини, звичаїв і народних традицій рідного краю, що посилює її регіональний аспект.

Вона підпорядкована формуванню системи національних інтересів як головних пріоритетів світоглядної культури особистості і разом з тим сприяє оволодінню багатствами світової культури, вихованню поваги до народів світу. Програма укладена за міжгалузевим принципом, що забезпечує цілісність, наступність, послідовність і системність у вихованні і дозволяє залучити різні соціальні інститути до організації виховної діяльності з учнівською молоддю.

Впровадження шкільної Програми «Веселка» передбачає становлення і розвиток такої моделі виховної системи школи, основою якої є формування у підростаючого покоління ціннісного ставлення до національних і загальнолюдських цінностей, виховання громадянськості, патріотичних

почуттів, вірності заповітам батьків, дідів і прадідів, здатності зберігати і примножувати історичні та культурні надбання населення села Сварицевичі.

Програма «Веселка» розрахована на період реалізації Програм національного виховання учнівської молоді на період до 2020 року з врахуванням її вікових, індивідуальних та психолого-педагогічних особливостей.

I. Актуальність національного виховання

На сучасному етапі становлення Української держави за умови складного політичного і соціально-економічного її стану особливо відчутний негативний вплив на сучасну школу таких суспільних явищ, як посилення аморальності, злочинності, зубожіння та інше, що призводить до знецінення освіти, падіння авторитету учителя, росту агресивності, жорстокості, нігілізму підлітків. Аналіз цих деструктивних процесів у сучасному суспільстві дозволяє зробити висновок, що є небезпека виростити бездуховне покоління, не "обтяжене" інтелігентністю, порядністю, яке зневажливо ставиться до культурних цінностей та не прагне до здорового способу життя. Розв'язання цієї проблеми, як підтверджує вітчизняний і світовий досвід, можливе за умови оптимізації управління процесом виховання за допомогою гуманізації освіти, що має забезпечити утвердження пріоритету загальнолюдських цінностей у суспільстві. Гуманізація освіти передбачає, насамперед, сприяння розвитку творчих можливостей людини, її інтелектуальної свободи, створення максимально сприятливих умов для розкриття особистості.

Вивчаючи спадщину великого педагога В.Сухомлинського переконуємося в тому, що шлях оптимізації управління процесом виховання й навчання лежить на принципах гуманізму, що передбачає, насамперед, сприяння розвитку творчих можливостей людини, її інтелектуальної свободи, створення максимально сприятливих умов для розкриття особистості, і дасть можливість забезпечити утвердження пріоритету загальнолюдських цінностей у суспільстві.

Сьогодні спостерігається протиріччя між потребами суспільства у таких високогуманних особистостях та реальністю нашого повсякденного життя: дефіциту людяності, милосердя, співчуття, доброти. Все це посилюється прискоренням темпів життя, бурхливим розвитком засобів масових комунікацій.

Гуманні цінності і відповідні їм норми є тим культурним кодом, який визначає повсякденну поведінку і регулює взаємини людей, забезпечує раціональність і людяність їхнього способу життя, а отже життєздатність суспільства. Саме гуманне виховання особистості сприяє олюдненню суспільних відносин.

II. Основні принципи виховання, на яких ґрунтується шкільна програма національного виховання учнівської молоді «Веселка»

Основні принципи діяльності:

- **принцип гуманізації**, що утверджує цінність людини як особистості, повагу до її прагнення до саморозвитку і самовдосконалення;
- **принцип превентивності**, що визнає попереджувальний характер самоаналізу дій, вчинків дітей та молоді і передбачає спрямованість на профілактику негативних проявів поведінки дітей та учнівської молоді, на допомогу та їх захист, вироблення імунітету до негативних впливів соціального середовища;
- **принцип пріоритетності**, відповідно до якого людяність вважається єдиним критерієм доцільності й ефективності всіх без винятку видів діяльності;
- **принцип особистісно орієнтованого підходу до навчання і виховання**, виконання якого дозволяє зберегти індивідуальність, неповторність, унікальність кожної дитини;
- **принцип безперервності** – виховання людяності, розвиток духовності не повинні зводитися до періодичного інформування з цих питань, необхідний

комплекс систематичних заходів з обов'язковим діагностуванням, моніторингом ефективності діяльності;

- **принцип національної спрямованості виховання**, який передбачає формування у дітей та учнівської молоді високого рівня національної свідомості і самосвідомості, почуття патріотизму, шанобливого ставлення до історії і культури українського народу, етносу рідного краю;

- **принцип культуровідповідності**, який передбачає формування базової культури особистості, ґрунтованої на морально-духовному досвіді людства, українського народу, населення рідного краю;

- **принцип гуманістичної орієнтації виховання**, який передбачає ціннісне ставлення до дитини, визначає пріоритет її фізичного, психічного і соціального здоров'я, розвиток свідомості, культури потреб, емоційної сприйнятливості, відповідальної поведінки;

- **принцип цілісності виховання**, який передбачає організацію виховного процесу як системи, його спрямованість на гармонійний і різнобічний розвиток особистості, забезпечення наступності напрямів та етапів виховної роботи на різних освітніх рівнях, охоплює всі сфери життєдіяльності дітей та учнівської молоді;

- **принцип соціальної адекватності виховання**, який передбачає приведення у відповідність змісту і засобів виховання соціальній ситуації, в якій організовується виховний процес, забезпечення взаємозв'язку виховних завдань і задач соціального розвитку суспільства, координацію взаємодії соціальних інститутів, причетних до виховання, ефективне здійснення соціально-педагогічного супроводу дитини;

- **принцип полікультурності виховання**, який передбачає введення дитини у світ української культури, як складової загальнолюдської культури, формування полікультурної компетентності, як системи культурологічних знань, загальнолюдських та національних цінностей, набуття вмінь позитивної міжетнічної та міжкультурної взаємодії;

- **демократизації виховного процесу**, який передбачає утвердження демократичних засад життєдіяльності учнівських колективів, рівноправність суб'єктів навчально-виховного процесу, вибудову виховного процесу на засадах суб'єкт-суб'єктної взаємодії;
- **принцип наступності і спадкоємності поколінь, культурних і духовних цінностей**, який передбачає безперервність виховного процесу від родинного дошкільного до вузівського виховання, формування цілісності світосприйняття, збереження і примноження духовної єдності поколінь;
- **акмеологічний принцип**, який передбачає орієнтацію виховного процесу на найвищі морально-духовні досягнення й потенційні можливості вихованця, створення умов для життєвого успіху особистості, розвитку її індивідуальних здібностей;
- **принцип технологізації**, який передбачає послідовні науково-обгрунтовані дії педагога у виховному процесі та відповідно організовані ним дії вихованців, підпорядковані досягненню спеціально спроектованої системи виховних цілей, що узгоджуються з психологічними механізмами розвитку особистості;
- **принцип життєвої смислотворчої самодіяльності**, який передбачає становлення особистості як творця і проектувальника свого життя, який уміє приймати самостійні рішення і нести за них відповідальність, самовдосконалюватись, адекватно і гнучко реагувати на соціальні зміни.

III. Модель виховної роботи школи:

Проекти виховної роботи класів за В.О. Сухомлинським:

- проект «Криниця Добра» (1-2 класи);
- проект «Родинне джерело» (3клас);
- проект «Радість» (4-5 класи);
- проект «Оберіг» (6-7класи);
- проект «Народна мудрість» (8класи);
- проект «Пам'ять» (9 класи);
- проект «Суспільство і Я»(10- 11 кл);

- проект «Краса та естетика» (ТШМ, декоративно-ужиткове мистецтво).
- виховний потенціал уроків і позаурочних заходів;
- дитяча організація «Країна Барвінкова»;
- дитяча організація «Екологічна варта»;
- шкільна учнівська адміністрація «Лідер»;
- центри дитячих ініціатив «Орієнтир», «Інтелект», «Вогник», «Добротворець» (пост «Турбота»), «Патріот» (школа екскурсиводів), «Правозахисник», «Олімп», «Юнкор» (газета «Шкільний бульвар», «Фотоекспрес»), «Господар», «Партнер»;
- рада школи;
- батьківський комітет;
- батьківський всеобуч;
- рада профілактики правопорушень та злочинності;
- методична рада, що включає в себе методичні об'єднання вчителів-предметників та методичне об'єднання класних керівників

виховні центри:

- шкільна публічна бібліотека;
- інформаційний центр «Бібліоміст»;
- історико-краєзнавчий музей;
- кімната історії школи;
- шкільне дерево роду;
- народознавча світлиця;
- кімната школяра;
- куточок державної символіки;
- куточок шкільної символіки;
- куточок практичного психолога та соціального педагога;
- виставка робіт декоративно-прикладного мистецтва;
- газета органу учнівського самоврядування «Шкільний бульвар»;
- газета «Шкільний експрес»;
- газета психологічної служби школи «Психологічний вісник»;

- пресцентр;
- шкільне телебачення; фото відеоцентр.

гурткова робота:

- гурток декоративно-ужиткового мистецтва «Майстрині Полісся»,
- туристсько-краєзнавчий,
- «Юні інспектори руху»,
- Театр шкільних мініатюр (ТШМ);
- гурток вокального та хорового співу;
- хореографічний гурток;
- гурток вишивки та ткацтва;
- гурток бісероплетіння;
- гурток комп'ютерної грамоти;

Учасники реалізації програми:

Адміністрація школи.

Творча група вчителів-предметників.

Класні керівники.

Вчителі-предметники.

Бібліотекарі.

Соціально-психологічна служба.

Шкільна учнівська адміністрація «Лідер».

Батьківська громадськість.

Тривалість реалізації програми: 9 років (2012 - 2020).

IV. Основні розділи програми

Військово-патріотичне виховання

Розділ 1. Ціннісне ставлення особистості до держави і суспільства, до історичних, культурних цінностей відного краю.

Естетичне виховання

Розділ 2. Ціннісне ставлення особистості до мистецтва.

Сімейно-родинне виховання

Розділ 3. Ціннісне ставлення особистості до сім'ї, родини, людей.

Еколого-природниче виховання

Розділ 4. Ціннісне ставлення особистості до природи.

Людинозберігаюче виховання

Розділ 5. Ціннісне ставлення особистості до себе.

Колективно-корисне виховання

Розділ 6. Ціннісне ставлення особистості до праці.

Академічно-аматорське виховання

Розділ 7. Ціннісне ставлення особистості до навчання.

V. Основні завдання та шляхи реалізації програми за розділами

Розділ 1. Ціннісне ставлення особистості до держави і суспільства, до історичних та культурних цінностей рідного краю

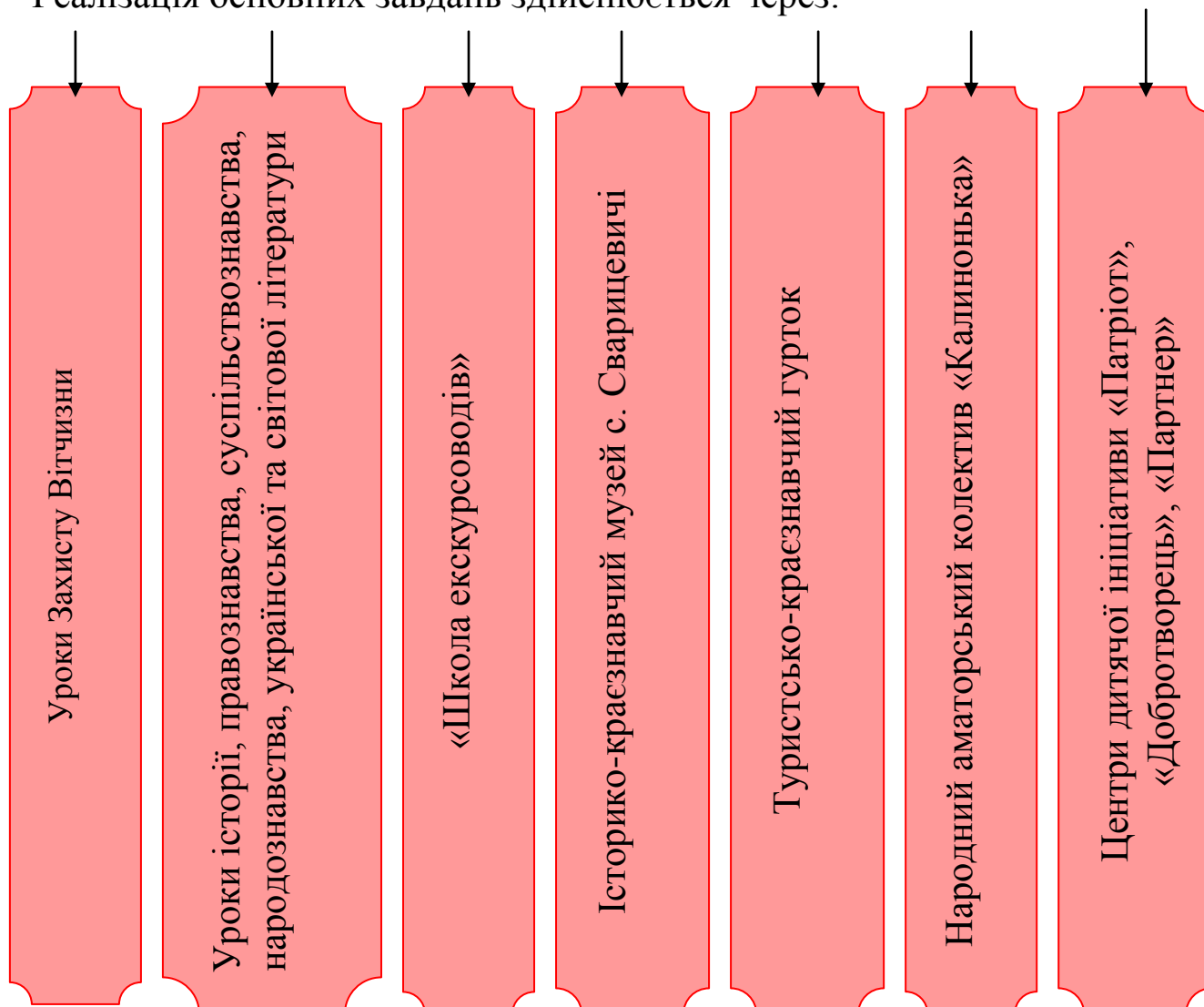
Напрям: Військово-патріотичне, національне виховання

Основні завдання: - формування національної самосвідомості, любові до рідної землі, свого народу, мови, території, культури, патріотизму, що сприяє утвердженню власної, національної гідності, внутрішньої свободи, гордості за свою землю, формування політичної культури, компетентності і толерантності особистості, виховання відданості цінностям демократії, свободи у виборі власних світоглядних позицій, прагнення активно включитись в державотворчі процеси, громадське життя сільської громади, в якій живе дитина;

- прилучення молоді до відродження народних традицій, фольклору, звичаїв, обрядів, зокрема обряду «Водіння Куста», дослідження історії, духовного життя рідного села, діяльності видатних людей, котрі народились у селі і котрі гідні наслідування прийдешніми поколіннями;

- дослідження промислів і ремесел, якими займалися жителі села та залучення учнів до Всеукраїнської експедиції учнівської молоді «Моя Батьківщина -Україна».

Реалізація основних завдань здійснюється через:

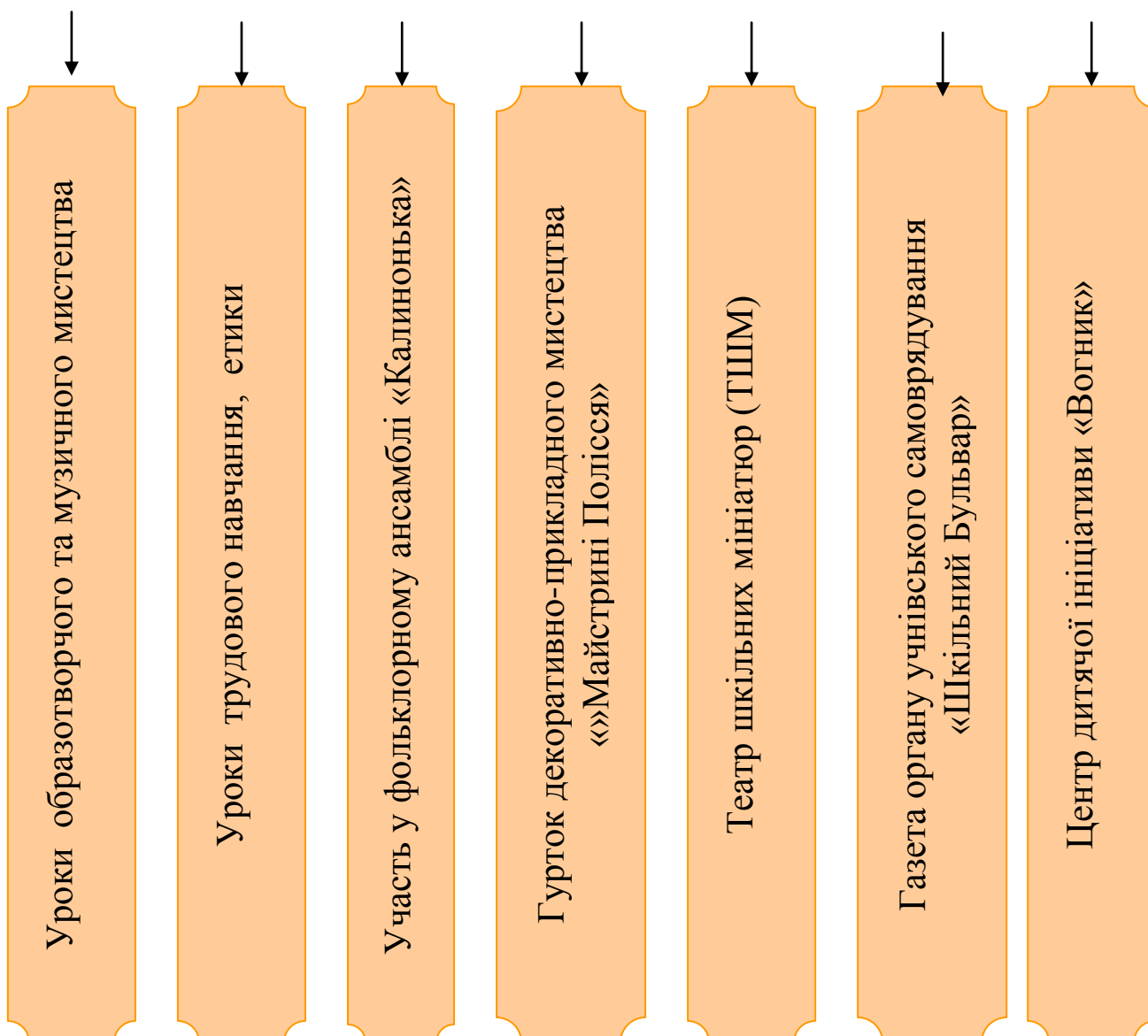


Розділ 2. Ціннісне ставлення особистості до мистецтва

Напрямок: Естетичне виховання

Основні завдання: введення школярів у світ мистецтва, формування на цій основі системи знань про мистецтво, культури почуттів, збагачення емоційно-естетичного досвіду, розвиток універсальних якостей творчої особистості, активне включення в творчу діяльність через участь в Малих академіях народних мистецтв, клубах «Духовність», «Відродження», фольклорних ансамблях, експедиції «Краса і біль України», «Україна вишивана», «Моя Батьківщина - Україна», зустрічі з народними майстрами та умільцями, виховання здатності зберігати і розвивати колективний досвід українського народу, етносу рідного краю, становлення духовної зрілості особистості.

Реалізація основних завдань здійснюється через:



Розділ 3. Ціннісне ставлення особистості до сім'ї, родини, людей.

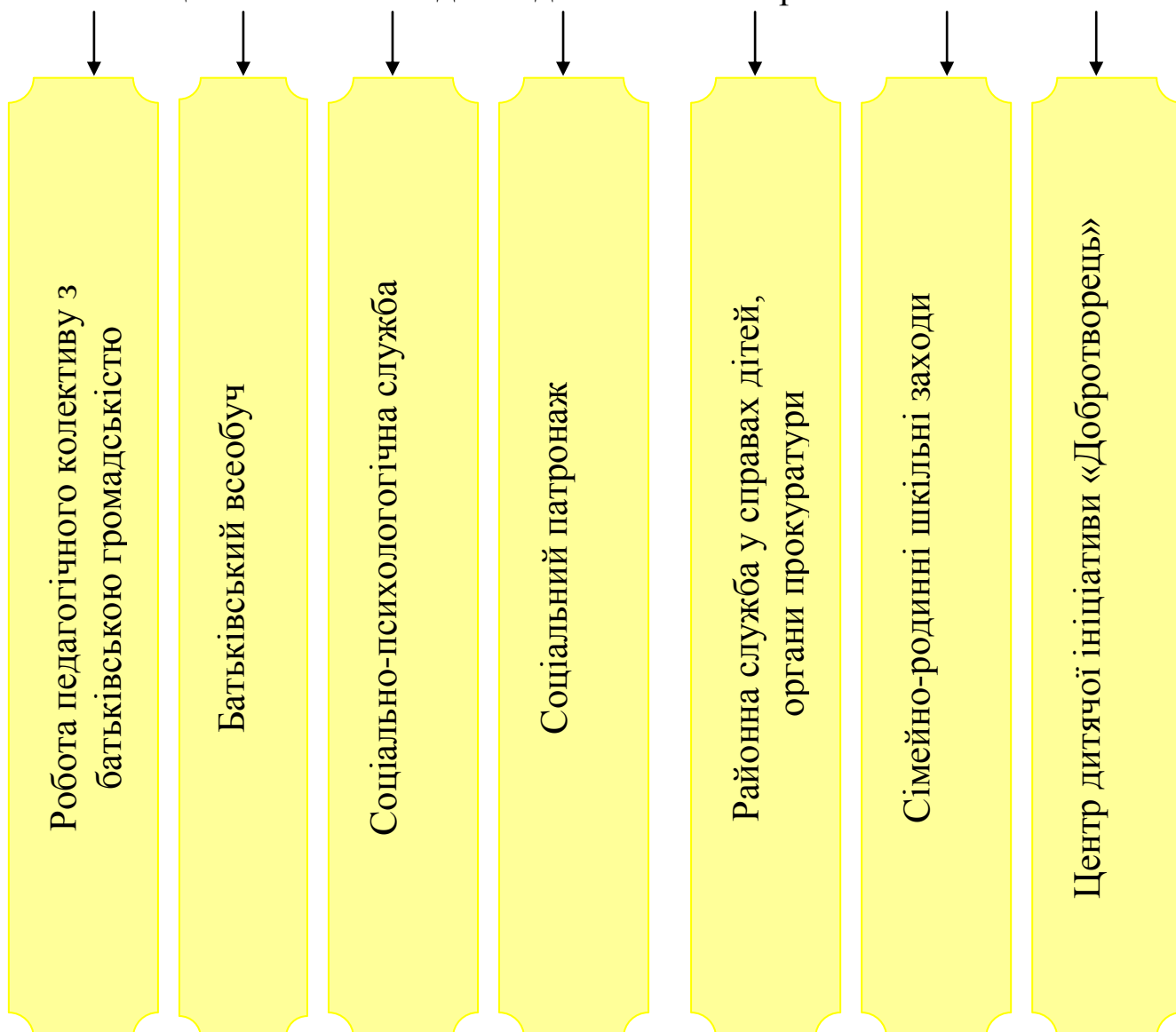
Напрямок: Сімейно-родинне виховання

Основні завдання:

- формування пошани до предків, дотримання, збереження і збагачення народних традицій;
- виховання гуманного ставлення до людей, працелюбності, демократичних відносин, гармонійних стосунків представників різних поколінь.

Сім'я виховує дітей на релігійних цінностях, які є універсальними моральними орієнтирами, невід'ємною частиною культури української сім'ї, тими гуманістичними засадами, значення і сутність яких розкриваються завдяки виховному впливу батьків на духовний світ дитини через її почуттєво-емоційну сферу.

Реалізація основних завдань здійснюється через:

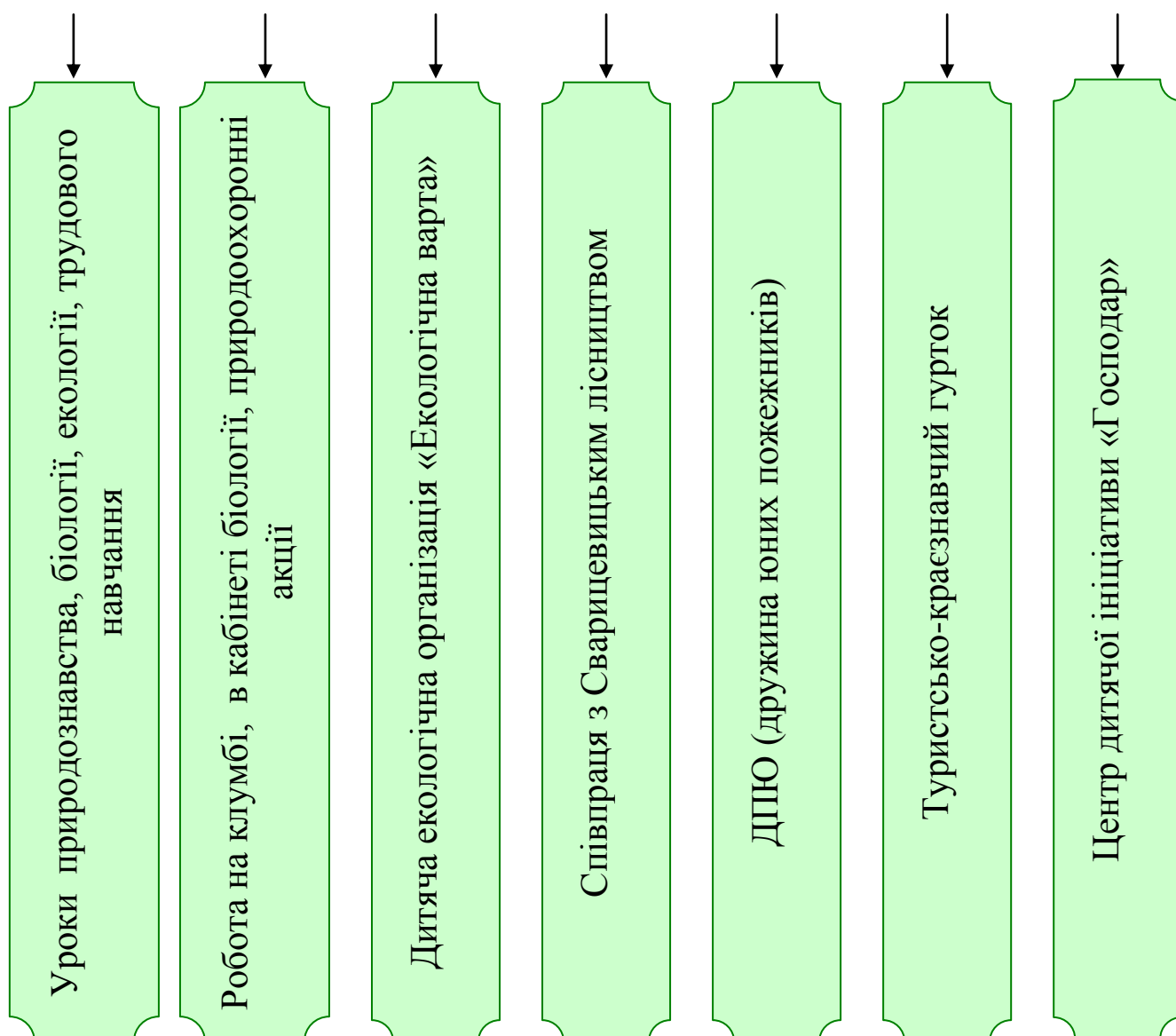


Розділ 4. Ціннісне ставлення особистості до природи

Напрямок: Еколого-природничче виховання

Основні завдання: виховання екологічної культури, формування гармонійних відносин дитини з природою, її екологічного світогляду та екологічних переконань, навичок екологічно доцільної поведінки і готовності до включення в активну природоохоронну діяльність. Це здійснюється завдяки залученню школярів до природоохоронної та просвітницької роботи, розробки екологічних стежок, вивченню природи рідного краю, свого села, впорядкуванні природних джерел, берегів річок та ставків, закладанні шкільних садів, створенні кімнат, музеїв природи, екології, участі в експедиціях «Люби і знай свій рідний край», «Наша Батьківщина – Україна», акціях «Парки-легені міст», «Збережемо довговічні дерева», «Зелений паросток майбутнього» та ін.

Реалізація основних завдань здійснюється через:



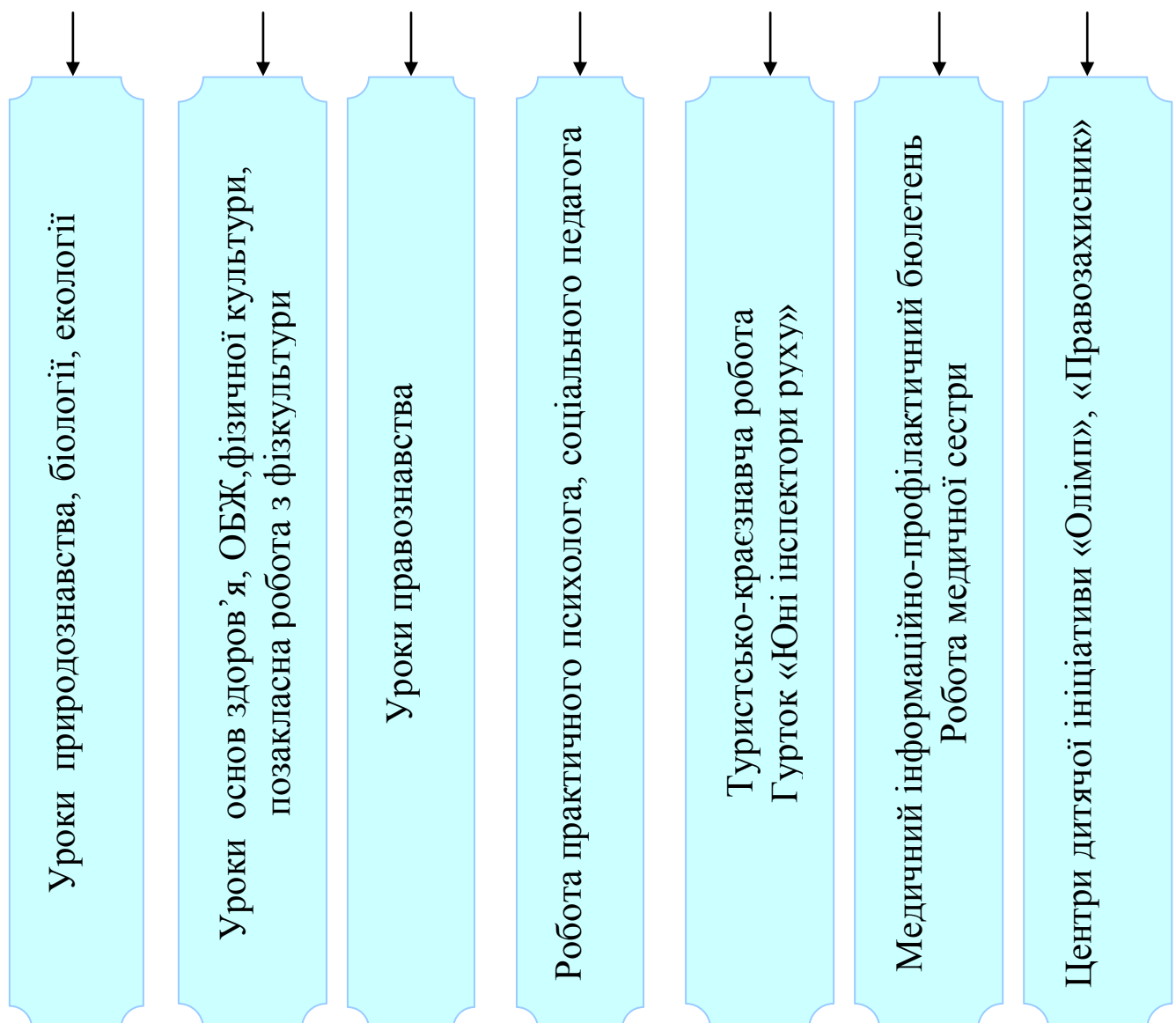
Розділ 5. Ціннісне ставлення особистості до себе

Напрямок: Людинозберігаюче виховання

Основні завдання:

- зміцнення фізичного, психічного і духовного здоров'я;
- формування позитивних соціальних настанов, запобігання вживанню наркотичних речовин, профілактика різних проявів деструктивної поведінки, відвернення суїцидів та формування навичок здорового способу життя, культури статевих стосунків.
- вироблення імунітету до негативних впливів соціального середовища (алкоголізму, тютюнопаління, наркоманії, ВІЛ-інфекції);

Реалізація основних завдань здійснюється через:



Розділ 6. Ціннісне ставлення особистості до праці

Напрям: Колективно-корисне виховання

Основні завдання:

- формування ціннісного ставлення особистості до праці, що виявляється в осмисленні дитиною соціальної значущості праці, готовності до професійного самовизначення та трудової діяльності, сформованості працелюбності й мобільності як базових якостей особистості;
- відродження народних промислів і ремесел, якими традиційно багата Україна та Дубровиччина: лозоплетіння, гончарства, вишивання, ткацтва, писанкарства, виготовлення виробів з природного матеріалу, іконовишивки, оволодіння ними і на цій основі вироблення умінь передати такий досвід наступним поколінням.

Реалізація основних завдань здійснюється через:

Уроки виробничого та трудового навчання

Профільне навчання (технічний профіль)

Трудові акції «За чисте довкілля», «Посади сад»

Гурток декоративно-прикладного мистецтва
«Майстрині Полісся»

Профорієнтаційна робота

Дитяча екологічна організація «Екологічна варта»

Центр дитячої ініціативи «Господар»

Розділ 7. Ціннісне ставлення особистості до навчання та мистецтва

Напрямок: Академічно-аматорське виховання

Основні завдання:

- формування соціальної зрілості особистості, реалізація її творчих здібностей, формування цілісної картини світу, збагачення соціального і морального досвіду особистості, уявлень про зв'язок навколишнього світу та її внутрішнього життя;
- створення сприятливих умов для різнобічного і гармонійного розвитку особистості, її соціально педагогічної підтримки, реалізації природних здібностей і задатків, творчих потенцій, формування ціннісного ставлення особистості до світу та до самої себе.

Реалізація основних завдань здійснюється через:

Предметні уроки, факультативи, програма
«Обдарованість»

Мала Академія Наук, предметні олімпіади,
інтелектуальні й творчі конкурси

Всеукраїнські, обласні, районні,
загальношкільні конкурси

Курси навчання комп'ютерної грамоти

Театр шкільних мініатюр (ТШМ)

Центри дитячої ініціативи «Орієнтир», «Інтелект»

Центри дитячої ініціативи «Вогник», «Юнкор»

Шляхи реалізації шкільної програми через навчальні предмети.

На уроках гуманітарного циклу:

- виховувати почуття любові до України, її символів, рідної мови та слова, оберегів;
- формувати знання про культуру свого народу, прагнення дотримуватись традицій;
- формувати вміння бачити прекрасне у взаєминах із оточуючими, виховувати любов і шанобливе ставлення до них;
- формувати вміння висловлювати свої думки, спілкуватися з однолітками та дотримуватися правил спілкування;
- виявляти обдарованих дітей та розвивати їх творчі здібності;
- виховувати любов до рідної мови, формувати мовну вихованість.

На уроках суспільного циклу:

- формувати громадянський і державницький світогляд особистості;
- виховувати прагнення жити в Україні, пов'язувати з нею свою долю, служити Вітчизні, захищати її, працювати на її благо;
- формувати інтерес до історії і культури України;
- формувати позитивне ставлення до суспільства, держави і її громадян;
- виявляти обдарованих дітей та розвивати їх творчі здібності.

На уроках природничого циклу:

- виховувати шанобливе ставлення до історичного, культурного і духовного спадку рідного краю, здатність берегти його і примножувати;
- розвивати навички дослідницько-пошукової діяльності учнів (участь в роботі МАН, конкурсах експериментах);
- виховувати шанобливе ставлення до природи; бажання берегти та примножувати природні багатства;
- формувати розуміння цінності багатства рослин та тварин для людини.

На уроках основ здоров'я, етики:

- формувати вміння бачити прекрасне у взаєминах із оточуючими, виховувати любов і шанобливе ставлення до них;

- виховувати в собі бережливе ставлення до свого здоров'я, до особистої гігієни, до власного життя;
- формувати відповідальне ставлення до виконання своїх обов'язків та норм поведінки у життєдіяльності особистості;
- формувати вміння висловлювати свої думки, спілкуватися з однолітками та дотримуватися правил спілкування;
- формувати позитивні риси характеру: доброту, чесність, людяність, організованість, дисциплінованість, повагу до старших, вимогливість до себе.

На уроках трудового навчання:

- виховувати дбайливе, позитивне ставлення до праці, до результатів людської праці;
- формувати звичку до самообслуговування, робити все акуратно і красиво;
- формувати почуття вимогливості до себе, обов'язковості, охайності, бережливості, дисциплінованості, старанності;
- виховувати цивілізованого господаря, формувати культуру трудових стосунків, знайомити з трудовим законодавством;
- розвивати потребу особистості до самореалізації та професійного самовизначення;
- створювати умови для розкриття потенційних можливостей учнів, їхнього інтелектуального розвитку та самоствердження.

На уроках музичного та образотворчого мистецтва:

- формувати інтерес до мистецтва,
- формувати вміння сприймати, розуміти твори мистецтва, виявляти власне ставлення до них;
- розвивати вміння та навички виконувати творчі завдання;
- виявляти обдарованих дітей, розвивати їх творчі здібності в галузі мистецтва;

- виховувати шанобливе ставлення до культурно-мистецьких надбань українського народу та населення рідного краю, розвивати вміння та навички їх збереження та примноження;

На уроках фізики, математики, інформатики:

- формувати і розвивати професійні інтереси та нахили;
- розвивати уміння та навички визначення життєвих пріоритетів, цілей та ідеалів; проектування власної життєтворчості;
- формувати активну життєву позицію, ціннісні установки та орієнтири власного характеру, розвивати самостійність;
- виявляти обдарованих дітей, розвивати їх творчі здібності, закладати основи лідерських якостей учнів;

На уроках фізичної культури:

- формувати ціннісні орієнтації ціннісного ставлення до свого фізичного, духовного і соціального “я”;
- формувати позитивні мотивації на здоровий спосіб життя; свідоме ставлення до власного здоров'я і здоров'я інших;
- формувати здатність виявляти турботу про безпеку власної життєдіяльності та життєдіяльність інших.

VI. Модель випускника початкової школи

Ціннісно-орієнтована особистість, котрій притаманні такі якості

Я і Батьківщина (держава і суспільство)

- наявність навичок поведінки в колективі, правової культури, усвідомлення своїх прав та обов'язків;
- наявність елементарних знань про родину, школу, село, Батьківщину;
- усвідомлення приналежності до української держави і народу;
- шанування історії і мови свого народу, країни;
- наявність знань про символи держави, традиції, звичаї села, народу;

- почуття гордості та поваги до своїх батьків, роду, народу, місця де народився.

Я і духовність

- наявність елементарних знань про історію та культуру рідного краю;
- знання скарбів народної творчості, родинних звичаїв, обрядів;
- почуття гордості та поваги до своїх батьків, роду, народу, місця, де народився;
- володіння вміннями збирати легенди, пісні, думи, перекази, казки, щедрівки, колядки рідного краю.

Я – член родини

- наявність гарних манер у ставленні до дорослих, шанобливого ставлення до Батьківщини, рідного народу, держави, любові до батьків;
- сформовані навички підтримки та збереження міжособистісної злагоди, запобігання та мирне розв'язування конфліктів;
- уміння оцінювати власні вчинки і вчинки інших

Я – неповторна особистість

- наявність гарних манер у ставленні до дорослих, шанобливого ставлення до Батьківщини, рідного народу, держави, любові до батьків;
- сформовані навички підтримки та збереження міжособистісної злагоди, запобігання та мирне розв'язування конфліктів;
- уміння оцінювати власні вчинки і вчинки інших людей та висловлювати оцінні судження.

Я – частина природи

- уявлення про цілісність природи, місце людини в природі;
- розуміння необхідності гармонійного співіснування людини і природи;
- інтерес до пізнання природи, естетичні почуття до неї;
- прагнення берегти і примножувати її багатства;
- відповідальне ставлення до природи;

Я і праця

- прагнення і здатність співпрацювати в спільній діяльності;
- усвідомлення значущості праці в житті людини;
- уявлення про різні види професій;
- виявлення вимогливості до себе, обов'язковості, охайності, старанності;
- вміння працювати в колективі;
- позитивне ставлення до праці, до результатів людської праці.

Я – творча особистість

- володіння основами естетичного ставлення до дійсності;
- володіння загальними художніми здібностями; шанобливе ставлення до культурно-мистецької спадщини рідного народу;
- формування цінностей «творчість», «художній смак»;
- прагнення до творчої діяльності.

Модель випускника основної школи.

Ціннісно-орієнтована особистість, котрій притаманні такі якості

Я і Батьківщина (держава і суспільство)

- сформованість патріотичних почуттів, знання та володіння державною мовою; особисте усвідомлення себе українцем, відчуття своєї приналежності до України;
- любов до рідного краю, Батьківщини, поваги до українських та родинних законів, звичаїв, обрядів і традицій;
- особисте усвідомлення себе українцем, відчуття своєї приналежності до України; свідоме ставлення до законів своєї держави, дотримання правил та норм поведінки у суспільстві;
- свідоме ставлення до законів своєї держави, дотримання правил та норм поведінки, соціально значимих для суспільства;
- прагнення до збереження та примноження духовного та матеріального багатства українського народу; активна громадянська життєва позиція та розуміння особистої відповідальності за свої вчинки;

- знання історії та культури інших народностей, які проживають в Україні, повага до їх культурно-національних цінностей.

Я і духовність

- наявність знань про історичні пам'ятки минулого і сьогодення; знання родинних реліквій, звичаїв, традицій;
- володіння вмінням збирати, оформляти фольклорний матеріал;
- вміння виконувати пісні своєї місцевості, правильно вживати прислів'я та приказки.

Я – член родини

- усвідомлення школярами ідеалів сім'ї, родини; шанобливе ставлення до матері, жінки, бабусі;
- знання і розуміння особистих, родинних, громадянських, національних та загальнолюдських цінностей; вірність ідеалам, принципам народної моралі;
- уміння співпрацювати з іншими, працювати в групі та колективі, уміння пробачати і просити пробачення ;
- єдність моральної свідомості та поведінки; єдність слова і діла;
- активна моральна життєва позиція.

Я – неповторна особистість

- здатність оцінювати свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей;
- наявність принциповості і незалежності вільної особистості в гармонії з гуманістичною толерантністю та вихованістю;
- дотримання правил культури поведінки і спілкування, високої загальної культури; притаманний здоровий спосіб життя; життєва активність
- прагнення до самоствердження, соціальної дорослості, відповідальність за свої вчинки, потреба в самопізнанні, адекватна самооцінка;
- вміння оцінювати явища навколишнього життя, свою поведінку та поведінку інших людей;

- усвідомлення прав і обов'язків людини в суспільстві.

Я – частина природи

- усвідомлення себе як невід'ємної частини природи; взаємозалежності людини та природи;
- усвідомлення ролі природи та її самоцінності у житті людини; особистої причетності до збереження природних багатств;
- активна життєва позиція щодо збереження природи; вміння природокористування.

Я і праця

- сформованість чітких уявлень про світ сучасних професій, про свої можливості оволодінні різними видами професійної діяльності; правова грамотність з питань праці, професійної діяльності;
- повага до людей праці, які створюють духовні та матеріальні блага і цінності;
- поінформованість про загальну ситуацію на ринку праці, тенденції трудової зайнятості;
- навички ведення домашнього господарства; володіння навичками практичної професійної діяльності;
- володіння комп'ютером, уміння самостійно користуватися інформаційними джерелами з питань професійного самовизначення згідно зі своїми особистісними можливостями, здібностями та інтересами.

Я – творча особистість

- володіння знаннями про види мистецтва та засоби їх виразності; наявність художньо-естетичних смаків, почуттів;
- здатність до творчої діяльності у мистецькій сфері та самореалізації; володіння системою елементарних мистецьких знань, понять, термінів;
- вміння адекватно сприймати художні твори різних видів мистецтва;
- високий рівень духовності особистості.

Модель випускника старшої школи

Ціннісно-орієнтована особистість, котрій притаманні такі якості

Я і Батьківщина (держава і суспільство)

- високий рівень сформованості громадянина-патріота України; національно-свідома особистість, що любить свій народ, родину, Батьківщину;
- особистість, яка знає свій родовід, історію свого села, народу та бережно відноситься до історичної та культурної спадщини;
- вільна, гуманна, духовно зріла та громадсько-відповідальна особистість, здатна до вирішення життєвих проблем;
- особистість з активною громадянською позицією, з почуттям відповідальності за долю України та готовністю до захисту її інтересів;
- знання та усвідомлення особистістю необхідності дотримання конституційно-правових норм;
- стійке усвідомлення і застосування своїх прав, обов'язків і свобод;
- повага і толерантне ставлення до представників інших етносів, віросповідань і культур.

Я і духовність

- наявність глибоких знань історії рідного краю, розвинутого почуття національної гідності, гордості за досягнення представників свого краю;
- наявність досвіду успадкування духовних надбань українського народу, поваги до історичного минулого свого народу;
- толерантне ставлення до культурних надбань та традицій свого краю;
- усвідомлення причетності до його культури й духовності, прагнення внести свою частинку добра, праці для розвитку рідного села, краю.

Я – член родини

- сформованість почуття обов'язку перед батьками, потреба допомагати іншим;
- активна участь у добродійній діяльності; готовність до моральних вчинків на засадах гуманного ставлення до людей, бажання турбуватися про молодших, немічних, зокрема людей похилого віку, хворих та інвалідів;

- здійснення вільного морального вибору; активна моральна життєва позиція; моральна вихованість.

Я – неповторна особистість

- розуміння цілісності і єдності розвитку людини, суспільства і природи; усвідомлення прав і обов'язків людини в суспільстві; розуміння свідомої дисципліни як норми духовно – моральних взаємин; розуміння духовно – моральних цінностей у житті людини як форми суспільної свідомості і буття; розуміння взаємозв'язку внутрішньої і зовнішньої культури людини.
- потреба в служінні батьківщині і народу;
- вміння критично мислити, бачити труднощі, що виникають в реальному світі; вибір шляхів їх раціонального вирішення;
- гнучка адаптація до життєвих ситуацій, вміння самостійно отримувати необхідні знання, застосовувати їх на практиці;
- наявність сформованої самодисципліни (працелюбності, організованості), самоконтролю, самокритичності, інтелекту, культурного рівня;
- неприйняття аморальної поведінки; свідоме ставлення до зміцнення свого здоров'я; негативне ставлення до шкідливих звичок.

Я – частина природи

- знання екологічного законодавства; знання основ безпечної життєдіяльності в умовах екологічної кризи;
- участь у природоохоронній діяльності; навички оздоровлення довкілля; знання особливостей інформаційної, харчової та радіаційної безпеки;
- усвідомлення феномена людської природи і духовності, впливу природного довкілля на менталітет людини;
- відповідальне ставлення до природи як середовища існування людини; почуття особистої причетності до збереження природних багатств.

Я і праця

- практичне оволодіння основами ділової етики, інформаційно-комунікативними технологіями;

- професійне самовизначення; свідомий вибір професії; сформованість корпоративної культури;
- свідоме ставлення до праці, як вищої цінності людини у суспільстві, готовність до життєдіяльності в ринкових умовах; дотримання правил безпеки в роботі та естетики праці;
- знання основних положень законодавства про працю, прав і обов'язків неповнолітніх у трудовій сфері.

Я – творча особистість

- компетентність у культурно-мистецькій галузі знань; сформованість потреби спілкування з мистецтвом (сприйняття художніх творів, власна співтворчість); розуміння і аналіз художніх образів мистецтва; активна участь у культурно – мистецькому житті школи, району; володіння навичками розробки і участі у творчих і мистецьких проектах;
- гармонія внутрішнього і зовнішнього світу особистості; творче самовираження і самореалізація.

VII. Очікувані результати.

Впровадження шкільної програми «Веселка» передбачає:

- формування загальнолюдських цінностей, визначених «Основними орієнтирами виховання учнів 1-11 класів загальноосвітньої навчальних закладів України на 2008-2020 роки», обласною програмою національного виховання учнівської молоді Рівненщини на 2008-2020 роки» та районною програмою національного виховання учнівської молоді Дубровиччини на 2008-2020 роки», а саме ціннісного ставлення до держави, суспільства, себе, людей, природи, праці, та мистецтва, історичних, культурних і духовних надбань населення рідного краю, простору, який забезпечує гармонійний розвиток особистості, її громадянську та соціальну активність;
- підвищення рівня професійної компетентності і майстерності педагогічних працівників, популяризація перспективного педагогічного досвіду роботи з проблем виховання і організації життєдіяльності учнівських колективів;

- впровадження новітніх та інтерактивних технологій виховання, включення у виховання регіональних особливостей, досягнень психолого-педагогічної науки та особистих здобутків вчителів у практичну діяльність класних керівників та вихователів;
- ефективне наукове й організаційно-методичне забезпечення процесу виховання і організації життєдіяльності учнівських колективів;
- посилення виховуючої місії і виховної ролі родини в системі національного виховання дітей та учнівської молоді;
- ефективне використання педагогічного досвіду видатних українських педагогів В.О. Сухомлинського та К.Д.Ушинського;
- перетворення загальноосвітньої школи в осередок гуманізму, духовності, толерантності, людяності, що забезпечує моральне, фізичне і психічне здоров'я дітей;
- духовний, емоційний розвиток особистості кожного учня;
- самореалізація учнів, класних колективів у різних видах позаурочної діяльності, відродження і продовження традицій та звичаїв села Сварицевичі.

VIII. Науково-методичне забезпечення реалізації програми.

Науково-теоретичне підґрунтя функціонування виховної системи школи складають:

- ідеї видатних українських педагогів В.О. Сухомлинського та К.Д.Ушинського;
- праця В.Скуратівського «Звичаї та обряди»;
- древній звичай «Водіння Куста», що зберігся у первозданному виді з часів язичництва у селі Сварицевичі;
- весільна обрядовість села Сварицевичі;
- сімейно-родинні духовні традиції родини Чудіновичів;
- дослідження історичної та духовної спадщини рідного краю вчителями Полешко О.І., Грицюк В.Г.;
- колективно-творчі справи класних колективів;

- педагогічні здобутки вчителів-предметників з питань впровадження інноваційних технологій у навчально-виховний процес, зокрема Анішкевич А.В., Анішкевич В.І., Киркевич О.С., Полюхович Н.П., Холодько Т.В., Грицюк В.Г.
- психолого-соціологічні дослідження, проведені практичним психологом Крупко Н.А. та соціальним педагогом Полюхович О.М.;
- виховні цілі та завдання, визначені «Основними орієнтирами виховання учнів 1-11 класів загальноосвітньої навчальних закладів України на 2008-2020 роки», обласною програмою національного виховання учнівської молоді Рівненщини на 2008-2020 роки», районною програмою національного виховання учнівської молоді Дубровиччини на 2008-2020 роки».

ІХ. Заходи по реалізації програми «Веселка»:

- визначення моніторингу рівня сформованості загальнолюдських цінностей школярів та порівняльний аналіз за 2009, 2010, 2011 роки; (жовтень 2011 року, ЗДВР, класні керівники);
- розробка конкретних корекційно-відновлювальних заходів на основі аналізу динаміки змін рівня сформованості загальнолюдських цінностей школярів (листопад-грудень 2011 року, практичний психолог, класні керівники);
- розробка перспективного плану роботи на 2012-2017 роки по всіх напрямках навчально- виховної роботи (січень 2012, ЗДВНР, ЗДВР)
- проведення психолого-соціологічних досліджень з метою планування діагностико-корекційної роботи з дітьми, батьками, вчителями (вересень-жовтень щороку, практичний психолог, соціальний педагог);
- опанування і використання в роботі педагогічного колективу теорії виховання добротою Василя Сухомлинського, зібрання правил педагогічної діяльності К.Ушинського, вивчення основних принципів діяльності програми «Веселка» (2012 рік, педагогічний колектив);
- визначення проблеми в системі самоосвітньої роботи класного керівника та вчителя предметника (2012 рік);

- використання в роботі елементів майстерності вчителя початкових класів Холодько Л.Д. з питань родинно-сімейного виховання; педагогічні здобутки, дослідницькі роботи керівника музею Полешко О.І. та вчителя історії Грицюк В. Г. з питань формування у школярів культурних і духовних цінностей рідного краю; педагогічні здобутки вчителів-предметників з питань впровадження іноваційних технологій у навчально-виховний процес, зокрема Анішкевич А.В., Анішкевич В.І., Киркевич О.С., педагогічні здобутки вчителів біології Полюхович С.А., Полюхович Є.А., Крупко Т.І., керівника гуртка Крупко Г.К з питань екологічного виховання (протягом реалізації програми, педагогічний колектив);
- гуманізація та соціалізація навчально-виховного процесу через роботу органів учнівського самоврядування (реалізація Програми розвитку учнівського самоврядування на 2011-2015 роки);
- набуття учнями знань про загальнолюдські цінності;
- формування потреби в учнів, батьків і педагогічного колективу в збереженні, зміцненні й розвитку людяності, гуманізації освіти через налагодження тісного партнерства сім'ї та школи задля виховання підростаючого покоління;
- проведення правового всеобучу для батьків з метою підвищення їх педагогічної освіти та культури з питань навчання, виховання, захисту прав дітей у сім'ї та школі (реалізація Загальнодержавної програми «Національний план дій щодо реалізації Конвенції про права дитини на період до 2016 року», Національної кампанії «Стоп насильству!» на період до 2015 року, Програми правової освіти населення Дубровицького району на 2011-2015 роки);
- залучення педагогічного й учнівського колективу, батьківської громадськості, практичного психолога та соціального педагога, органів місцевого самоврядування та районних соціальних служб до проведення заходів по формуванню і зміцненню загальнолюдських цінностей, попередження антисоціальних явищ з профілактики та протидії поширенню

- наркоманії, тютюнопаління та шкідливих звичок (реалізація Концепції реалізації державної політики у сфері протидії поширенню наркоманії, боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів на 2011-2015 роки, Загальнодержавної програми забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду та підтримки ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД на 2009-2013 роки; обласної комплексної програми профілактики злочинності та правопорушень на 2011-2015 роки, обласної програми профілактики правопорушень, рецидивної злочинності та злочинів, вчинених неповнолітніми на 2010-2012 роки (заходи з ознайомлення з кримінальним кодексом України; обласної програми зменшення шкідливого впливу тютюну на період до 2012 року);
- проведення фізкультурно-оздоровчих заходів по формуванню здорового способу життя (реалізація Програми підтримки молоді на 2009-2015 роки);
 - залучення учнів до роботи в МАН, предметних олімпіад, інтелектуальних конкурсів (реалізація Програми з обдарованою учнівською молоддю на 2011-2014 роки);
 - формування національної самосвідомості і культури особистості, любові до рідної землі, свого народу, мови, території, культури, патріотизму шляхом залучення учнівської молоді до відродження народних традицій, фольклору, звичаїв, обрядів жителів села, зокрема обряду «Водіння Куста», проведення туристсько-краєзнавчої роботи по дослідженню історії, духовного життя рідного села, діяльності видатних людей, котрі народились у селі і котрі гідні наслідування прийдешніми поколіннями (реалізація Загальнодержавної Програми з увічнення пам'яті про події ВВВ 1941-1945 років на період 2011-2015 років, Програми розвитку туризму на 2011-2015 роки, Всеукраїнської експедиції студентської та учнівської молоді «Моя Батьківщина - Україна», районної програми «Ветеран» на період до 2013 року).